

Belevingsonderzoek

Reusel-De Mierden

De gemeente Reusel-De Mierden wil graag weten hoe haar inwoners hun woon- en leefomgeving ervaren. GGD Brabant-Zuidoost heeft daarvoor medio 2017 onder alle huishoudens in Reusel-De Mierden onderzoek uitgevoerd, met daarbij specifieke aandacht voor de intensieve dierhouderij en het buitengebied.

Het buitengebied is een plek waar we wonen, werken en recreëren. Het is ook van oudsher het gebied waar de agrarische sector een plek heeft. Om voor iedereen een prettig woon-, werk- en leefklimaat te behouden, is het belangrijk dat de ontwikkeling van de agrarische sector en de beleving van de woon- en leefomgeving in balans zijn. Daarom wilde de gemeente Reusel-De Mierden een onderzoek onder al haar huishoudens: om na te gaan hoe deze beleving op dit moment is.

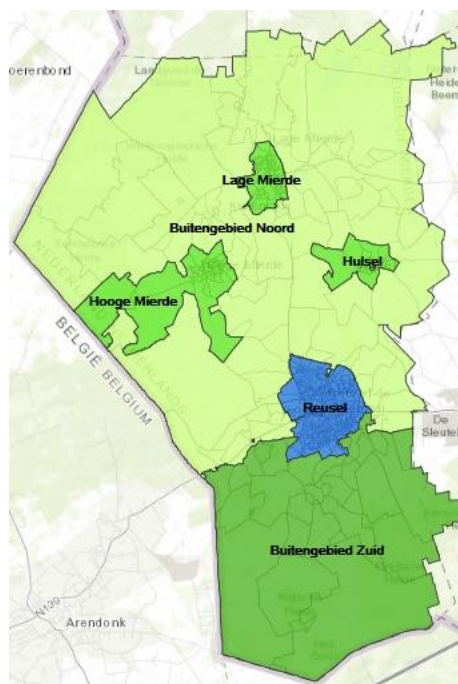
GGD Brabant-Zuidoost heeft samen met de gemeente en een werkgroep van inwoners en agrarisch ondernemers een vragenlijst opgesteld. Het Belevingsonderzoek betreft een nulmeting om verandering in beleving in de toekomst te kunnen meten. De gemeente gebruikt de resultaten van het onderzoek om o.a. beleid op het gebied van de dierhouderij en de ontwikkeling van het buitengebied verder te ontwikkelen. Het vinden van een goede balans is immers meer dan enkel de wetenschap van feiten en cijfers.

Dit rapport bevat de belangrijkste resultaten en adviezen van het GGD-onderzoek naar de beleving van de woon- en leefomgeving in Reusel-De Mierden medio 2017.

De resultaten zijn uitgesplitst naar zes deelgebieden.

Dit zijn:

- Reusel
- Hulsel
- Lage Mierde
- Hooge Mierde
- Buitengebied Zuid
- Buitengebied Noord

Hoeveel mensen deden mee aan het onderzoek?

Van alle

5.177

huishoudens in Reusel-De Mierden, heeft

51%

meegedaan.

Bevindingen en adviezen

Inwoners in Reusel-De Mierden zijn best tevreden met hun woonomgeving, deze krijgt afgerond een '8' als rapportcijfer. Een ruime meerderheid van de inwoners (84%) is het eens met de stelling dat de agrarische sector bij de gemeente hoort. Er zijn echter wel wat aandachtspunten:

Inwoners vinden slecht onderhoud van **wegen en/of groen** een belangrijk milieuprobleem en wegverkeer (waaronder landbouwverkeer) zorgt in delen van de gemeente voor veel geluidhinder.

- Zet in op een goed ingerichte groene woonomgeving: dit stimuleert een gezonde leefstijl met voldoende beweging en zorgt dat mensen zich gezonder voelen.
- Verbeter wegen: een geluidsarmer wegdek kan bijdragen aan het verminderen van geluidhinder.
- Zoek samen naar oplossingen voor overlast bij specifieke wegen: denk aan snelheidsbeperking, omleiding zwaar verkeer, geluidswallen etc.

Inwoners vinden geuroverlast door **dierhouderijen/stallen** een belangrijk milieuprobleem; dierhouderijen zorgen voor veel geur- en stofhinder en bezorgdheid voor de gezondheid.

- De overlast van dierhouderijen varieert per gebied. Inventariseer bij inwoners welke dierhouderijen volgens hen de meeste overlast veroorzaken en zoek samen met deze bedrijven en de inwoners naar geschikte oplossingen.
- Leer ook van de bedrijven waar het goed gaat: welke maatregelen zijn overdraagbaar naar andere bedrijven?
- Betrek volksgezondheid nadrukkelijk bij het verlenen van (uitbreidings-)vergunningen aan dierhouderijen.

Een groot deel van de inwoners is van mening dat **recreatie/natuur en intensieve dierhouderij** niet in hetzelfde gebied kunnen.

- Bepaal in samenspraak met burgers waarom ze dit vinden en wat de (on)mogelijkheden zijn als de gemeente zich op het terrein van recreatie/natuur wil profileren.

Relatief veel inwoners hebben weinig **vertrouwen in de gemeente** als het gaat om maatregelen met betrekking tot de toekomst van de dierhouderij.

- Luister goed naar klachten van inwoners, communiceer helder met alle betrokkenen en maak duidelijk welke maatregelen genomen worden en waarom.

Ervaringen

Hoe tevreden zijn inwoners met hun woonomgeving?

7,7 is het gemiddelde rapportcijfer in heel Reusel-De Mierden.

Buitengebied Zuid scoort met een **8,2** hoger dan gemiddeld.

Top 5 van grootste (milieu)problemen in de buurt

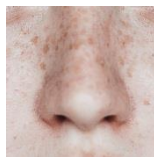

In totaal ervaart **23%** van de inwoners géén probleem in de woonomgeving.

Geuroverlast door dierhouderij/ stallen staat in **Reusel, Hulsel** en **Buitengebied Noord** op de 1e plaats.

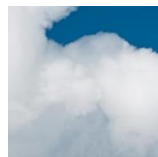
Slecht onderhoud van wegen/groen wordt vaak genoemd in **Hooge Mierde**. Overlast door landbouwverkeer komt relatief vaak voor in **Hulsel, Hooge Mierde en Buitengebied Noord**. Daarnaast wordt zwerfafval relatief vaak genoemd in **Buitengebied Noord** en windturbines in **Buitengebied Zuid**.

Hoe vaak ervaart men thuis geluid, geur of stof/ roet of rook van bronnen in de woonomgeving?

Dagelijks geur van:

Dierhouderij (10%)
Wegverkeer (9%)

Dagelijks stof, roet of rook van:

Wegverkeer (8%)
Dierhouderij (6%)

Dagelijks geluid van:

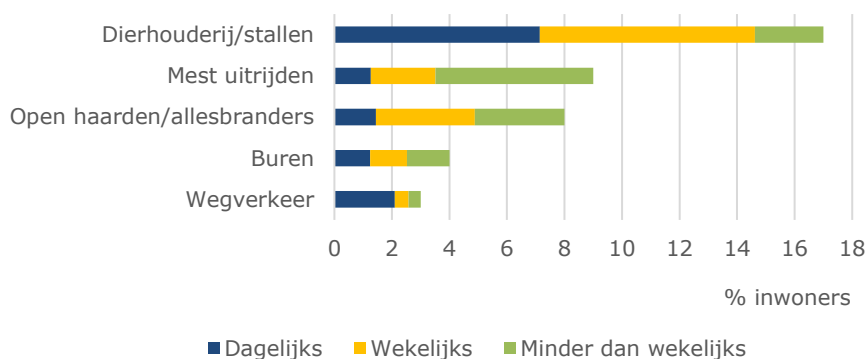
Verkeer binnen de kom (43%)
Vliegverkeer (33%)
Bromfietsen (25%)
Verkeer buiten de kom (23%)
Buren (22%)
Dierhouderij (7%)

Hinder

Wat zorgt voor de meeste hinder in de woonomgeving?

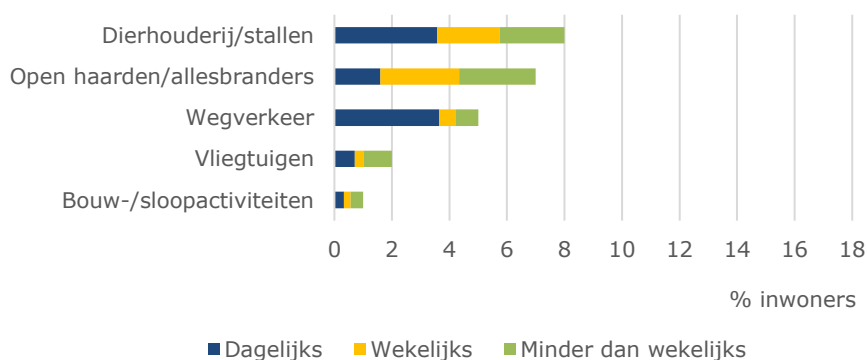
In Reusel-De Mierden zorgt geur van dierhouderij/ stallen voor het grootste aantal ernstig gehinderden; 17% van de inwoners geeft dit aan en 7% ervaart de hinder dagelijks. Inwoners met ernstige geurhinder door dierhouderijen geven gemiddeld een lager cijfer (6,7) voor hun woonomgeving dan de groep die geen ernstige hinder ervaart (7,9). Stof, roet of rook van dierhouderij/ stallen zorgt bij 8% van de inwoners voor ernstige hinder; bij bijna de helft is dit dagelijks. Qua geluidhinder zorgt vooral verkeer binnen de bebouwde kom voor ernstige hinder bij 10% van de inwoners. Ook hierbij ervaart ongeveer de helft van hen dit dagelijks.

Ernstige geurhinder

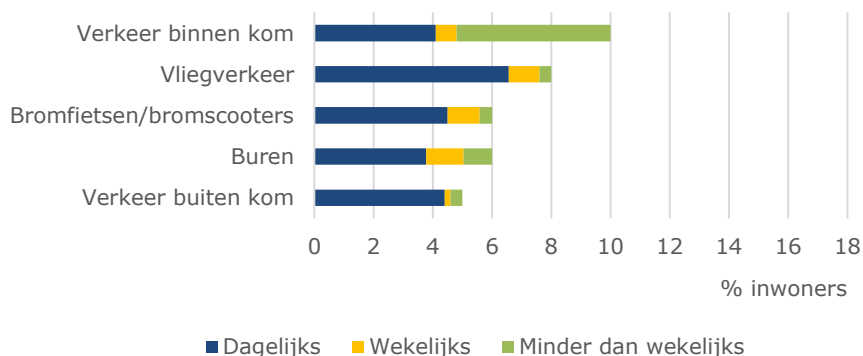
In **Lage en Hooge Mierde** komt geurhinder door dierhouderij relatief weinig voor, in **Buitengebied Noord** relatief veel. Ook mest uitrijden zorgt in **Buitengebied Noord** relatief vaak voor ernstige hinder.

Ernstige stofhinder

In **Hooge Mierde** komt stof-/roet- of rookhinder door dierhouderij relatief weinig voor, in **Buitengebied Noord** relatief veel.

Ernstige geluidhinder

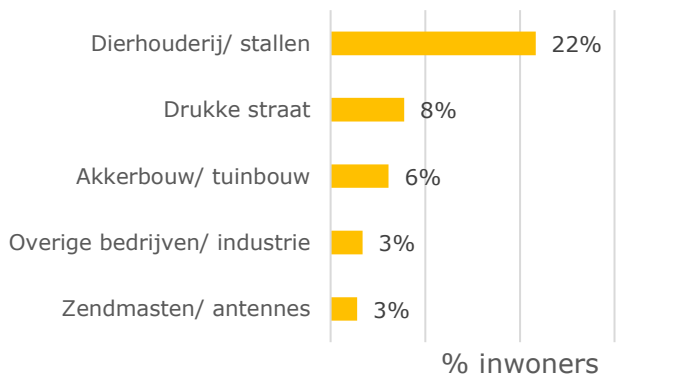
In **Buitengebied Noord** komt geluidhinder door dierhouderij en crossmotors relatief veel voor. Ook is er hier, net als in **Buitengebied Zuid**, relatief veel hinder van verkeer buiten de kom en in **Hulsel** van verkeer binnen de kom.

Bezorgdheid

In **alle deelgebieden** wordt 'dierhouderij/ stallen' in de woonomgeving het meest genoemd als reden voor bezorgdheid voor de gezondheid.

In **Buitengebied Zuid** maken relatief veel inwoners zich zorgen om windturbines, in **Buitengebied Noord** om akkerbouw en in **Lage Mierde** om zendmasten.

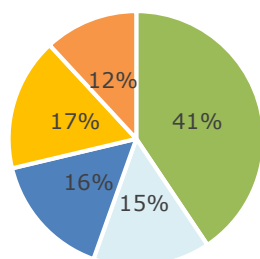
Top 5 van milieufactoren waardoor men bezorgd is voor de gezondheid:

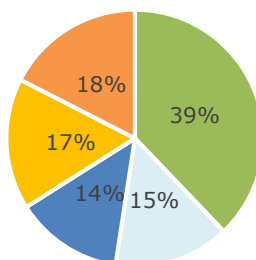
Hoe bezorgd is men over de invloed van de dierhouderij op de gezondheid?

Ongeveer een derde van de inwoners in Reusel-De Mierden is erg of extreem bezorgd over de invloed van fijnstof, resistente bacteriën of ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn op de gezondheid. In **Buitengebied Zuid** is men het minst bezorgd hierover.

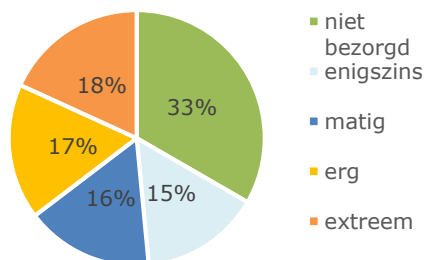
Zoönosen (ziekten van dier op mens)

Resistente bacteriën

Blootstelling aan fijnstof

■ niet bezorgd
■ enigszins
■ matig
■ erg
■ extreem

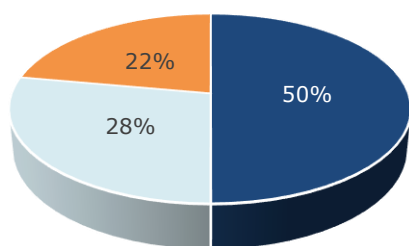
Gevolgen

Wat zijn de gevolgen van de ervaren hinder van dierhouderij/stallen?

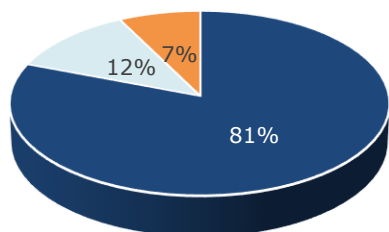
De helft van de inwoners ervaart géén overlast door geur van de dierhouderij. Ruim een kwart ervaart wel overlast maar zonder dat dit gevolgen heeft voor hun dagelijks leven. Bij de overige 22% is het meest genoemde gevolg van de geuroverlast 'ramen dicht houden' en daarnaast 'prikkelbaarheid', 'lichamelijke klachten' en 'slecht slapen'.

Ongeveer een derde van de 19% inwoners met overlast door geluid van de dierhouderij geeft ook aan dat dit gevolgen heeft in het dagelijks leven. Net als bij geuroverlast zijn dit vooral 'ramen dicht houden', 'prikkelbaarheid' en 'slecht slapen'.

Gevolgen geuroverlast door dierhouderij:

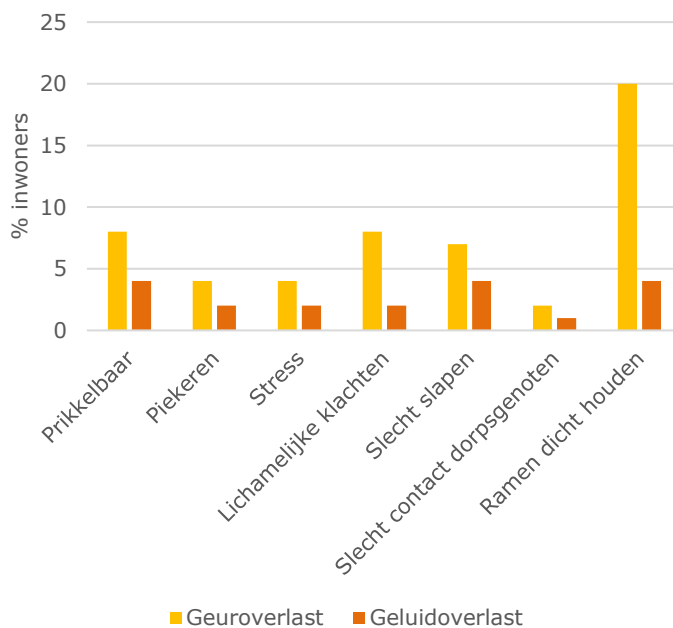

Gevolgen geluidoverlast door dierhouderij:

- Geen overlast
- Geen gevolgen overlast
- Psychische, lichamelijke of sociale gevolgen

Gevolgen van overlast door dierhouderij

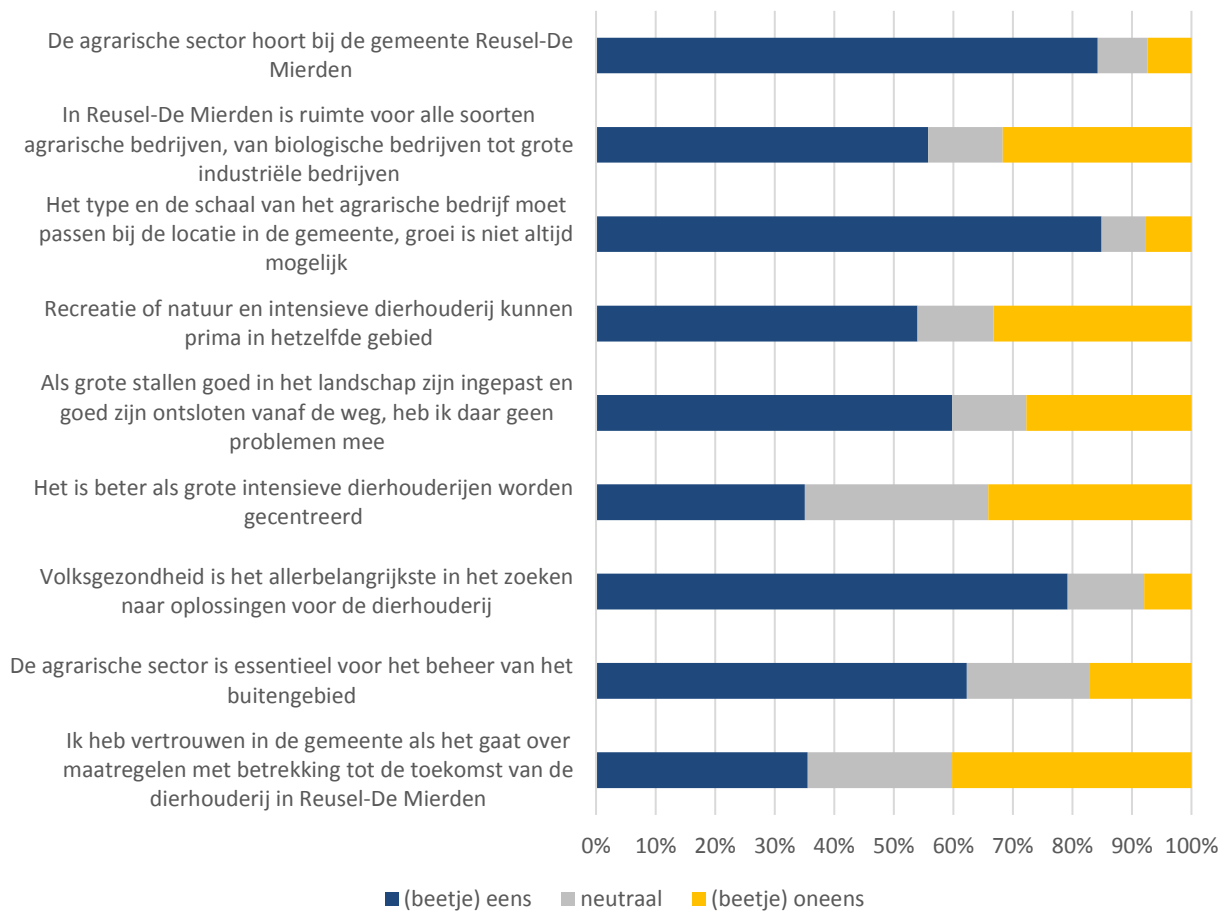
In **Buitengebied Noord** is het aandeel mensen dat gevolgen (prikkelbaar, piekeren, stress, slecht slapen, ramen dicht houden) ervaart van de geur- en geluidoverlast van de dierhouderij groter dan in de andere deelgebieden.

In **Lage Mierde** wordt 'slecht slapen' (geur en geluid) en 'ramen dicht houden' (geur) minder vaak genoemd dan gemiddeld in de gemeente. Ook in **Hooge Mierde** hoeft men minder vaak ramen dicht te houden vanwege geur van dierhouderijen. In **Buitengebied Zuid** is de groep mensen met lichamelijke klachten door geur van dierhouderijen kleiner dan gemiddeld in Reusel-De Mierden.

Stellingen

Hoe zijn de stellingen over de agrarische sector in Reusel-De Mierden beantwoord?

De meeste inwoners zijn het eens met de stellingen 'De agrarische sector hoort bij de gemeente', 'Type en schaal van het bedrijf moet passen bij de locatie in de gemeente, groei is niet altijd mogelijk' en 'Volksgezondheid is het allerbelangrijkste in het zoeken naar oplossingen voor de dierhouderij'. Verdeeldheid is er met name over 'Het is beter als grote intensieve dierhouderijen worden gecentreerd' en over 'Ik heb vertrouwen in de gemeente als het gaat om maatregelen met betrekking tot de toekomst van de dierhouderij'.

De mate waarin inwoners het eens of oneens zijn met de stellingen is voor de meeste deelgebieden vergelijkbaar. Alleen **Buitengebied Zuid** wijkt af: in dit gebied is men het vaker eens met de stellingen dat 'er ruimte is voor alle soorten agrarische bedrijven', dat 'recreatie of natuur en intensieve dierhouderij prima in hetzelfde gebied kunnen', dat 'er geen problemen zijn als grote stallen goed zijn ingepast in het landschap' en dat 'de agrarische sector essentieel is voor het beheer van het buitengebied'. In **Buitengebied Zuid** is men het minder vaak eens met de stelling dat 'type en schaal van het bedrijf moet passen bij de locatie' en is men het vaker oneens met de stelling dat 'volksgezondheid het belangrijkste is'.

Kleine verschillen zijn er nog voor **Hulsel** (vaker eens met de stelling dat 'het bedrijf moet passen bij de locatie') en **Buitengebied Noord** (vaker oneens met de stellingen over 'volksgezondheid' en 'vertrouwen in de gemeente').

Toekomstverwachting

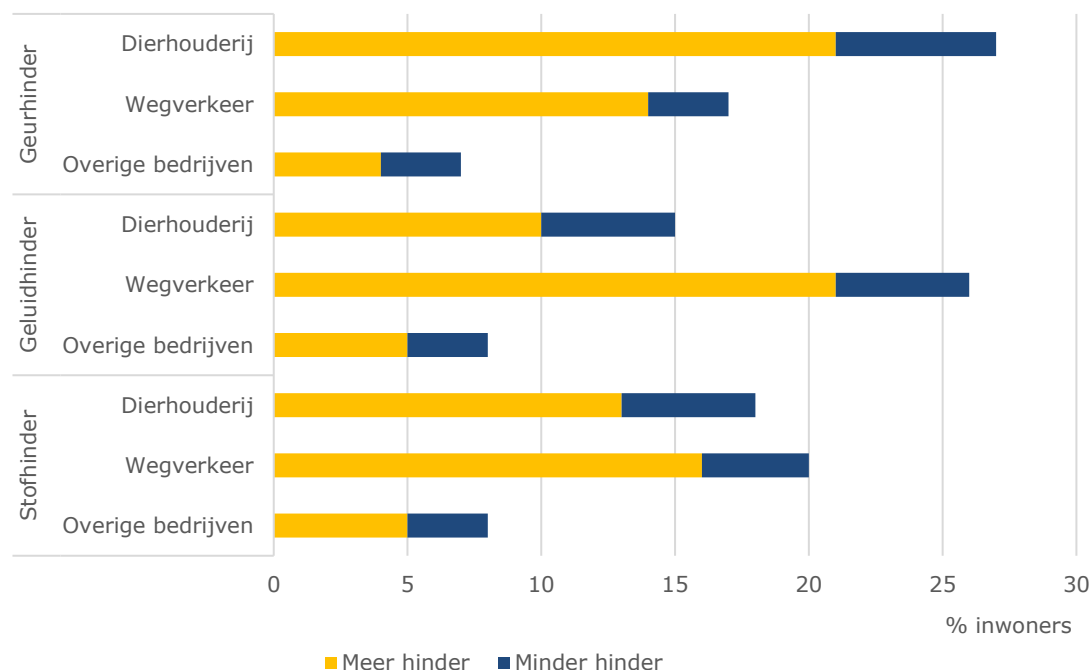
Wat is de toekomstverwachting met betrekking tot hinder in de woonomgeving?

De meeste inwoners verwachten in het komend jaar **geen verandering** in geur-, geluid- of stofhinder in de woonomgeving. Van de mensen die dat wel verwachten, denken de meesten dat de hinder toe zal nemen.

De verwachte toename in hinder door de dierhouderij betreft in aflopende volgorde geur-, stof- en geluidhinder. Bij wegverkeer is deze volgorde anders, namelijk geluid-, stof- en geurhinder.

De groep mensen die meer hinder verwacht van 'overige bedrijven' is relatief klein ten opzichte van de bronnen dierhouderij en wegverkeer.

Verwachte hinder in het komende jaar

In **Buitengebied Noord** verwachten relatief meer mensen een toename in hinder van wegverkeer en dierhouderijen dan gemiddeld in de gemeente. Ook in **Hulsel** verwachten meer mensen een toename in hinder van dierhouderijen. In **Buitengebied Zuid** is het beeld anders: in vergelijking met de rest van gemeente verwachten meer mensen een toename in geluidhinder door wegverkeer en minder mensen een toename in hinder door dierhouderijen. In **Lage en Hooge Mierde** is de groep die een toename in geurhinder door dierhouderijen verwacht kleiner dan gemiddeld. Daarnaast verwachten in **Hooge Mierde** relatief minder mensen een toename in geluidhinder door wegverkeer.

Colofon

GGD Brabant-Zuidoost, www.ggdbzo.nl
Daniëlle Brunenberg en Anke van Gestel
oktober 2017